

Conseil de l'Égalité des Chances entre Hommes et Femmes
Raad van de Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen
Rat für Chancengleichheit zwischen Männern und Frauen

**ADVIES NR. 50 VAN 17 JANUARI 2002 VAN DE RAAD VAN DE GELIJKE KANSEN
VOOR MANNEN EN VROUWEN BETREFFENDE DE MOEDERSCHAPSBESCHERMING
IN HET KADER VAN DE GERECHTELIJKE STAGE.**

Advies nr. 50 van 17 januari 2002 van de Raad van de gelijke kansen voor mannen en vrouwen betreffende de moederschapsbescherming in het kader van de gerechtelijke stage.

Overeenkomstig de artikelen 2, §3,5, §2 en 7 van het koninklijk besluit tot oprichting van het Bureau van de Raad van de gelijke kansen voor mannen en vrouwen van 12 februari 1993, heeft dat Bureau op eigen initiatief onderstaand advies uitgebracht.

1. Uiteenzetting van het probleem

1.1. Ingevolge de bij de wet van 22 december 1998 in het Gerechtelijk Wetboek ingevoerde hervorming, is de gerechtelijke stage een onontbeerlijke voorwaarde geworden voor de benoeming tot het ambt van lid van de zittende magistratuur of van magistraat van het openbaar ministerie.

1.2. Artikel 259 octies, § 6 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt in het 3de en 4de lid:

“De stage kan om gegronde redenen worden geschorst door de Minister van Justitie, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de betrokkene.

In geval van een onafgebroken schorsing of afwezigheid van meer dan een maand wordt de stage van rechtswege met eenzelfde termijn verlengd zonder dat deze verlenging meer dan een jaar kan bedragen in het kader van de stage bedoeld in §2 (dit wil zeggen de stage van 3 jaar die toegang geeft tot het ambt van lid van de zittende magistratuur of van magistraat van het openbaar ministerie) en 6 maanden in het kader van de stage bedoeld in §3 (dit wil zeggen de stage van 18 maanden die toegang geeft tot het ambt van magistraat van het openbaar ministerie).”

De persoon van wie de stage wegens een schorsing aldus wordt verlengd, loopt duidelijk het risico niet langer te kunnen solliciteren voor de benoeming tot de ambten die vacant worden, alvorens de betrokkene zijn stage heeft beëindigd.

1.3. Gelet op de omstandige formulering van artikel 1 van de arbeidswet van 16 maart 1971, lijdt het geen enkele twijfel dat de bepalingen van hoofdstuk IV betreffende de moederschapsbescherming van toepassing zijn op de vrouwen die de gerechtelijke stage vervullen.

1.4. Dientengevolge worden de verschillende verlopen die uit die beschermende bepaling voortvloeien, inzonderheid het moederschapsverlof, bedoeld door de zeer algemene formulering van artikel 259, octies, §6, 3de en 4de lid van het Gerechtelijke wetboek.

1.5. Daaruit volgt dat een vrouw op het gebied van de arbeidsvoorwaarden wordt benadeeld omwille van het moederschap dat per definitie niet kan gelden voor een man. Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft herhaaldelijk gesteld dat een dergelijke situatie een rechtstreekse discriminatie is in de zin van richtlijn 76/207/EEG van 9 februari 1976 betreffende de tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden, de toegang tot het arbeidsproces, de beroepsopleiding en de promotiekansen (zie in het bijzonder de arresten Thibault, C-136/95 van 30 april 1998, Jurisp., I, blz. 2011, en Mahlburg, C-207/98 van 3 februari 2000, Jurisp., I, blz. 549). Rechtstreekse discriminatie is geenszins vatbaar voor rechtvaardiging (arrest Dekker, C-177/88 van 8 november 1990, Jurisp., I, blz. 3941).

De Raad van de gelijke kansen voor mannen en vrouwen had de aandacht van de verschillende overheden gevestigd op de noodzaak om alle wettelijke bepalingen die leiden tot dergelijke

discriminaties ten aanzien van het moederschap, te corrigeren in zijn adviezen betreffende de moederschapsbescherming nr.10 van 24 mei 1996 (leemten en discriminaties in de wetgeving) en nr. 37 van 8 december 2000 (nieuw onderzoek).

- 1.6. Wanneer een geschil dat aanleiding geeft tot de toepassing van de aan de orde zijnde bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, aan een bevoegd rechtscollege wordt voorgelegd, zou dit college die bepalingen moeten verwijderen omdat zij indruisen tegen artikel 3 van richtlijn 76/207, zulks bij wijze van stelselmatige regel met direct effect waartoe de Lidstaat in zijn hoedanigheid van werkgever is gehouden (HJEG, arrest von Colson en Kamann, 14/83 van 10 april 1984, Jurisp., blz. 1891, in combinatie met het arrest Marshall I, 152/84 van 26 februari 1986, Jurisp. blz. 723). Bovendien stelt die contradictie België bloot aan een procedure van ingebrekestelling (artikel 226 van het Verdrag van Rome).

2. Aanbevelingen

- 2.1. Gelet op hetgeen voorafgaat en op de huidige formulering van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek die de toegang tot gerechtelijke ambten regelen, kan de Raad van de gelijke kansen voor mannen en vrouwen enkel aanbevelen dat de Minister van Justitie onverwijld een wetsontwerp zou uitwerken ter amendering van het 3de en 4de lid van artikel 259 octies, §6 van het Gerechtelijk Wetboek om te verduidelijken dat de bij hoofdstuk IV van de wet van 16 maart 1971 vastgelegde verloven in verband met de moederschapsbescherming, met effectieve beroepsactiviteit moeten worden gelijkgesteld en geen opschortend effect hebben op het verloop van de gerechtelijke stage.
- 2.2. Als de overheden en de bevoegde organen een reflectie terzake op gang zouden brengen met het oog op een herziening van de gerechtelijke stage, beveelt de Raad bovendien aan dat bijzondere aandacht zou worden besteed aan de bevordering van de gelijke kansen voor mannen en vrouwen.

De Raad blijft te hunner beschikking om aan die reflectie mee te werken.